

Efter ett nödanrop kommer förhoppningsvis räddningen som här i form av Sjöräddningssällskapet. Foto: SSRS, Lars Samuelsson.

Gott sjömanskap ger färre olyckor

Motorproblem och grundstötning är de vanligaste larmen som JRCC, Joint Rescue Co-ordination Centre, Sjö- och flygräddningscentralen får ta emot. Även drivande båtar och utsatt läge på grund av hårt väder toppar larmlistan. Text: Bengt Anderhagen

MÅNGA AV DE här incidenterna kan undvikas om du som båtförare iakttar gott sjömanskap.

Vad är då gott sjömanskap?

– Gott sjömanskap är många saker men det viktigaste är att tänka efter före. När man ger sig ut på sjön så är det inte som att åka bil. Inträffar något på land kan man stanna vid vägkanten, men på sjön kan vind och strömmar föra en båt långt ut till havs. Går man på grund kan båten sjunka, säger Lina Toresson, sjöräddningsledare.

– Gott sjömanskap är att du ser till att båten är rätt utrustad innan du ger dig av. Att du har ankare och ordentligt med tampar för att kunna förtöja. En dunk med reservbränsle är aldrig fel. Se till att alla har flytväst på sig och laddad mobil i ett vattentätt fodral. En annan viktig sak är att du talar om för exempelvis en anhörig vart du tänker fara och när du beräknas vara tillbaka. Då ger du oss bättre förutsättningar att hitta dig ifall du skulle

rapporteras som saknad.

Något mer att tänka på innan man lägger loss?

– Kolla vädret! Var observant om det väntas oväder eller dimma. Dessutom är det ju bra att veta varifrån det kommer blåsa så att du lägger till på läsidan av en ö och kanske slipper gå upp mitt i natten för att förtöja om eller flytta båten.

Vad är gott sjömanskap under gång?

– Att ha koll på omgivningen och andra båtar. Att inte stirra blint i sjökort och navigationshjälpmedel utan hela tiden ha uppsikt. Anpassa farten efter omständigheterna. Är det mycket trafik, dålig sikt eller hårt väder? Och framför allt: håll reda på var du är! Är ni två eller fler så dela på jobbet, en som styr och en som bara ägnar sig åt att navigera. På tal om fler ombord: om något skulle hända med den som i allmänhet kör båten är det viktigt att även en annan person kan behärska båten. I varje fall vet hur man ska kunna stoppa

motorn eller få ner seglen.

Om olyckan är framme, hur larmar jag?

– På mobilen ringer du 112, du blir kopplad till Sjö- och flygräddningscentralen, JRCC. Har du VHF-radio gör du ett nödanrop på kanal 16. När du får kontakt med oss på sjöräddningscentralen kommer vi vilja veta var ni befinner er, hur många ni är ombord och vad som har hänt. Därpå kommer vi att larma ut de enheter som behövs och som är i närheten av dig.

Om jag inte får kontakt med er med hjälp av mobil eller radio, hur gör jag då?

– Finns det båtar i närheten försök då påkalla uppmärksamhet genom att exempelvis vinka med armarna upp och ned eller skapa ljus- eller ljudsignaler som kan uppfattas. Du kan även använda nödraketer eller handbloss. Ser du själv någon som påkallar hjälp och det är fara för liv är du enligt lag skyldig att försöka hjälpa till. Du får dock inte riskera din egen besättning.

Om du agerar med gott sjömanskap, visar hänsyn och tänker på att säkerheten alltid kommer i första hand, då får du det trivsammare ombord och minskar risken för olyckor. Skulle olyckan ändå inträffa så är vi på Sjö- och flygräddningscentralen, JRCC, alltid redo att hjälpa dig, säger sjöräddningsledare Lina Toresson. ☺

Lina Toresson är sjöräddningsledare på JRCC (Sjöfartsverkets nationella Sjö- och flygräddningscentral).